

17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

עבירות מס הכנסה - סוגים ועונשים

עבירות מס הכנסה הן עבירות על-פי פקודת מס הכנסה אשר קובעות סנקציות פליליות כאשר החייב במס לא ממלא אחר דרישות והוראות החוק בנוגע לתשלום ודיווח מס הכנסה. כאשר החייב במס מורשע באחת מעבירות אלה הוא עלול לקבל עונש מאסר או קנס. עבירות מס הכנסה נחלקות לעבירות בעלות אופי טכני (עבירות מס טכניות) ולעבירות בעלות אופי מהותי (עבירות מס מהותיות). בשנים האחרונות ניכרת מגמת החמרה בכל הנוגע למדיניות הענישה בעבירות מס הן על ידי רשויות המס והן על ידי בתי המשפט. הסיבה לכך היא משום שאי תשלום מיסים מביא לדילול משאביה הכלכליים של החברה ובכך פוגע ביכולת של המדינה להשקיע בתשתיות ציבוריות לרווחת החברה כולה.

עבירות מס הכנסה נחלקות לעבירות בעלות אופי טכני (עבירות מס טכניות) ולעבירות בעלות אופי מהותי (עבירות מס מהותיות) כדלקמן:

עבירות מס טכניות

המדובר בעקרון בעבירות מס ללא כוונה פלילית מובהקת. לדוגמא: אי-הגשת דו"ח שנתי במועד, הצהרת הון שלא הוגשה במועד. הענישה בגין עבירות מסוג זה יכולה להגיע עד **שנת מאסר** כאשר כל מקרה נבדק לנסיבותיו. ככל שהנישום פעל על מנת לתקן את מחדליו כך גם הנטייה תהיה מן הסתם להקל עמו בעונש.

עבירות מס מהותיות

המדובר בעבירות מס מהסוג החמור ואשר בדרך כלל מגלמות בחובן מחשבה פלילית של החייב לעשות פעולה או להימנע מפעולה. דוגמאות לעבירת מס מהותית: העלמת מס, השמטת הכנסות, ניהול פנקסי חשבונות כוזבים, הגשת דו"חות כוזבים. **הענישה בגין עבירות מסוג זה יכולה להגיע עד 5 שנות מאסר בנסיבות רגילות ועד 7 שנות מאסר בנסיבות מחמירות.**

לעיון מעמיק יותר במגוון העבירות הקבועות בפקודת מס הכנסה ניתן לקרוא את הסעיפים 215-228 אשר כוללים תיאור של התנהגויות המהוות עבירה.

עבירות מס הינן עבירות פליליות לכל דבר ועניין ולכן יש צורך להתייעץ בעורכי דין פליליים המתמחים בעבירות מס. במרבית המקרים חקירות בנושאי מס מתבצעות על ידי חוקרים מרשות המיסים, בעלי מומחיות יחודית בנושא זה, ולא על ידי המשטרה. במהלך חקירת מס נהג על פי מספר הכללים הבאים:

אל תענה מבלי לדעת על מה אתה משיב, שאלות תמימות עלולות לטמון בחובן מלכודות בייחוד על רקע העובדה שבתשאול מיסים דברים יכולים לקבל פרשנויות שונות.

□ עדיף לומר שאינכם זוכרים מאשר להיתפס בשקרים.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

□ קחו בחשבון כי במרבית המקרים החקירות שלכם מוקלטות לכל אורכן.

□ קראו היטב את מה שנרשם לפני שאתם חותמים וזכרו כי יש לכם הזכות לבקש תיקונים לדברים שנרשמו.

□ זכרו כי עומדת לכם הזכות להגיש בקשה להמרת כתב אישום בכופר כסף בעבירות מס מהותיות.

□ חשוב להשתמש בשירותיו של עורך דין פלילי מנוסה לאורך כל ההליך ולשתף רק אותו בכל הקשור לחקירה, רואה חשבון אינו חייב בחובת סודיות.

עבירות מס הכנסה מפורטות בסעיפים 215-220 לפקודת מס הכנסה:

סעיף 215 לפקודה - עבירות שאין עליהן עונש מפורש

אדם שעבר על פקודה זו או על תקנה שהותקנה לפיה, ולא נקבע לאותה עבירה עונש מפורש, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחלק זה - חוק העונשין), או שני העונשים כאחד.

סעיף 215א לפקודה - אי הודעה על התחלת התעסקות או על שינוי בה

(א). אדם שפתח עסק או החל לעסוק במשלח-יד, ולא הודיע על כך במועד לפקיד השומה ואף לא הגיש במועד את הדו"ח השנתי הראשון שהיה עליו להגיש לאחר האירועים האמורים, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ופי אחד וחצי מסכום המס שנתחייב בו.

(ב). אדם שפתח עסק במקום נוסף או החל לנהל משלח-יד במקום נוסף או ששינה את מקום עסקו או מקום משלח-ידו, ולא הודיע על כך במועד לפקיד השומה ואף לא הגיש במועד את הדו"ח השנתי הראשון שהיה עליו להגיש לאחר האירועים האמורים, דינו - מאסר שמונה עשר חדשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ופי אחד וחצי מסכום המס שנתחייב בו.

סעיף 216 לפקודה - אי קיום דרישות מסוימות במס הכנסה

אדם אשר בלי סיבה מספקת עבר אחת העבירות המנויות להלן, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, או שני העונשים כאחד:

1. לא קיים דרישה הכלולה בהודעה שניתנה לו לפי פקודה זו;

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

2. לא התייצב, כפי שנדרש לכך בהודעה לפי פקודה זו, או שהתייצב אך לא השיב לשאלה שנשאל כדיון;

3. סירב לקבל הודעה שנשלחה לו לפי פקודה זו;

4. לא הגיש במועדו דין וחשבון לפי הסעיפים 132 או 133;

5. לא ניהל פנקסי חשבוניות בהתאם להוראות המנהל שניתנו על פי סעיף 130(א);

6. השמיד או הסתיר מסמכים שיש להם ערך לענין השומה;

7. מי שרושם תקבוליו בסרט קופה רושמת, שובר קבלה חשבונית, ספר פדיון יומי או תעוד אחר על פי הוראות המנהל מכוח סעיף 130, ולא רשם בהם תקבול שהיה חייב לרושמו על פי אותן הוראות. לא נרשם התקבול בידי עובדו של הנישום, או בידי שלוחו של הנישום שאיננו עובדו, יאשם בעבירה העובד או השלוח ויאשם בה גם הנישום אם לא הוכיח שהעברה נעברה שלא בידיעתו ושהוא נקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה.

8. לא דיווח בדוח על פעולה שהיא תכנון מס החייב בדיווח כאמור בסעיף 131(ז), בניגוד להוראות סעיף 131(א)(5) או (ב)1, או (ז);

סעיף 216ב. לפקודה - העברת נכסים בכוונה למנוע גביית מס

(א). אדם שהעביר את נכסיו לאחר בלא שהעביר את השליטה בהם, מתוך כוונה למנוע גביית מס שהיה חייב בו או שהוא עתיד להתחייב בו לגבי תקופה שקדמה להעברה או בשנת ההעברה או לגבי סוג הכנסה שהפקתה התחילה אך נמשכת מספר שנים, ובמעביר שהוא חבר-בני-אדם - מי שהביא להעברה כאמור, דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ב). חילק אדם מנכסי חברה בין חבריה מתוך כוונה למנוע גביית מס שהחברה חייבת בו או שהיא עתידה להתחייב בו לגבי תקופה שקדמה להעברה או בשנת ההעברה או לגבי סוג הכנסה שהפקתה התחילה אך נמשכת מספר שנים, דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ובלבד שלא יעלה סכום הקנס על סכום החוב.

סעיף 217 לפקודה - העברת דו"חות וידיעות לא נכונים במס הכנסה

אדם אשר ללא הצדק סביר ערך דו"ח לא נכון, מתוך שהשמיט הכנסה כלשהי שעליה הוא נדרש לפי הפקודה למסור דו"ח, או מתוך שרשם אותה בחסר, או אדם שמסר ידיעות לא נכונות בנוגע לכל ענין או דבר המשפיעים על חיובו במס או על חיובו של אדם אחר או של שותפות, דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין וסכום החסר בהכנסה שנקבעה מחמת אותם דו"ח או ידיעות לא נכונים או שעלולה היתה להיקבע, אילו נתקבלו הדו"ח או הידיעות כנכונים, או שני הענשים כאחד, הטוען כי היה לו הצדק סביר - עליו הראייה.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

סעיף 218 לפקודה - אי ניכוי מס

מי שלא ניכה מס שהיה עליו לנכות על-פי סעיפים 161, 164 או 170, וכן מי שקיבל הכנסת עבודה או הכנסה לפי סעיף 2(5) בידעו שלא נוכה ממנה מס לפי אותם סעיפים, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין ופי שניים מסך כל הסכומים שלא נוכו, או שני העונשים כאחד.

סעיף 219 לפקודה - אי העברת מס שנוכה

נוכה מס על פי סעיפים 161, 164 או 170 ובלי הצדק סביר לא שולם לפקיד השומה כאמור בסעיפים 161, 166 או 171, דינו של החייב לנכות - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין ופי שניים מסך כל הניכויים האמורים או שני הענשים כאחד; הטוען כי היה לו הצדק סביר - עליו הראיה.

סעיף 220 לפקודה - עבירת מרמה במס הכנסה

אדם אשר במזיד, בכוונה להתחמק ממס או לעזור לאדם אחר להתחמק ממס, עבר אחת העבירות המנויות להלן, דינו - מאסר שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין ופי שניים מסכום ההכנסה שהעלים שהתכוון להעלים או שעזר להעלים או שני הענשים כאחד; ואלו הן:

1. השמיט מתוך דו"ח שנערך על פי הפקודה כל הכנסה שיש לכללה בדו"ח;
 2. מסר בדו"ח על פי הפקודה אמרה או תרשומת כוזבות;
 3. השיב תשובה כוזבת, בעל פה או בכתב, על שאלה שנשאלה, או על דרישת ידיעות שנערכה אליו על פי הפקודה;
 4. הכין או קיים, או הרשה אדם להכין או לקיים, פנקסי חשבונות כוזבים רשומות אחרות כוזבות, או שזייף או הרשה לזייף פנקסי חשבונות או רשומות;
 5. השתמש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, או הרשה להשתמש בהן.
 6. הציג מסמך כוזב למשלם ההכנסה לצורך מניעת ניכוי מס במקור או הפחתתו.
- לדוגמה, הזמר קובי פרץ הורשע לאחרונה על-ידי בית משפט השלום בתל אביב בהעלמת מס בהיקף של 5.8 מיליון שקלים בין השנים 2005-2009 ונשלח לשנתיים מאסר בפועל. בנוסף, בית המשפט השית על הזמר המפורסם קנס של 175,000 ש"ח.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

כיצד להתמודד עם חקירה במס הכנסה ובמע"מ?

בעלי עסקים רבים בישראל עשויים להיתקל לא אחת בחשד בדבר ביצוע של עבירות מס. הדבר עלול להוביל לכתב אישום פלילי, לקנסות ואף למאסר מאחורי סורג ובריח. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר הבא מהי חקירה במס הכנסה או במע"מ, כיצד יש להיערך לקראתה וכיצד יש להתנהל במהלך החקירה ואחריה.

בעלי עסקים רבים בישראל, הן קטנים והן גדולים, עשויים בין אם במכוון ובין אם בשוגג, לפסוח על כמה הוראות וחוקים שנקבעו תחת פקודת מס הכנסה אשר קובעת עונשים וסנקציות פליליות כבדות למפר אותם. בעבירות מס הכנסה ניתן למנות את **עבירות המס הטכניות** המוגדרות כעבירות מס אך ללא כוונה פלילית מדויקת. ניתן לראות לדוגמה בעלי עסקים ש"שוכחים" לדווח או לשלם כנדרש או שאינם מגישים במועד את הצהרת ההון. בגין עבירות אלו הענישה המרבית עשויה להגיע לעד **שנת מאסר** וזאת בהתאם למקרה ולנסיבותיו.

בנוסף, ניתן למנות סוג נוסף של עבירות מס המכונות **עבירות מס מהותיות** בגינן המחוקק קבע ענישה מרבית של עד **5 שנות מאסר** ובמידה ומדובר בנסיבות מחמירות נקבעה ענישה של עד **7 שנות מאסר** מאחורי סורג ובריח. עבירות מסוג זה בדרך כלל בעלות מחשבה פלילית של החייב לבצע או להימנע מפעולה מסוימת כגון העלמות מסים או ניהול והגשת פנקסי חשבונות ודוחות כוזבים. יש לדעת כי מדובר בסנקציות מחמירות מאוד, על כן, כדאי ומומלץ מאוד לפנות לשירות משפטי מקצועי כבר בתחילתה של החקירה בכדי למנוע טעויות קריטיות שיעלו ביוקר בהמשך. יש לציין כי ניתן לקבל ייצוג משפטי בשלבים המוקדמים יותר של השימוע וכן להיחלץ מגזר דין חמור גם בשלב של הגשת כתב האישום ואף בהליכי ערעור על גזרי דין והרשעות.

בדומה לעבירות מס הכנסה, גם עבירות מע"מ מחולקות לעבירות טכניות - כגון אי מסירת מסמכים, אי רישום תקבולים, אי הגשת דוחות במועד הרלוונטי, הוצאת חשבוניות ללא תשלום של המס במועד ועוד, וכן לעבירות מהותיות כגון מסירה של מסמכים כוזבים, הסתרה וזיוף, תחבולות שונות בכדי להתחמק מתשלום המסים, חשבוניות מס פיקטיביות ועוד. יש לדעת כי בגין עבירות מע"מ בנסיבות מחמירות המחוקק קבע ענישה מקסימלית של עד **7 שנות מאסר**.

במידה ונחקרת בחשד לעבירות מס מומלץ להיעזר בשירות משפטי מקצועי וכן יש לזכור כי ניתן לפעול להגשת בקשה לעיכוב ההליכים תוך עשרים וארבע שעות. כמו כן, ניתן לנהל בהמשך הליך אשר קבוע בחוק עבירות מנהליות בכדי לבטל את כתב האישום לצד הסרת המחדלים והמרתה של העבירה בקנס מנהלי, דבר שיחסוך מבית המשפט עומסים מיותרים וימנע מאדם נורמטיבי העמדה לדין. בדרך זו, האדם יימנע מהרשעה פלילית ומהכתמת שמו אך יחד עם זאת, ירצה את עונשו וישלם את חובו.

כיצד לנהוג במקרה של פסילת שומות וספרים?

אי רשימת תקבול עשוי לגרור פסילה של ספרי החשבונות במידה והנסיבות מצביעות על ניהול שגוי של רישום התקבולים או על העלמת מס. פקיד השומה עלול לנקוט בסנקציה מחמירה בגין אי אישום התקבול ולפסול את ספריו של העוסק. בשל הפסילה, העסק או החברה עומדים בפני הוצאת שומות מעודכנות בהתאם למיטב

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

השפיטה של רשויות המס וכן תחת קנס על אי ניהול כדין של הספרים, שיכול להגיע לכדי אחוז מגובה המחזור. יש לזכור כי האחריות לניהול ספרי החשבון היא לא של יועץ המס או רואה החשבון אלא של בעל העסק בלבד.

כנגד סנקציית של פסילת ספרים ניתן לטעון כי כלל לא היה תקבול בהוראות ניהול הספרים וכן כי התקבול היה אך אי רישומו נבע מסיבה אחרת מספקת. יש לדעת כי טרם פסילת ספריו של העוסק, הוא נקרא לשימוע בכדי לטעון את טענותיו. מדובר בזכות ולא בחובה אך מומלץ להגיע אליו. היוועצות עם עורך דין המומחה בעבירות מע"מ טרם הזימון לשימוע עשויה למנוע את פסילת הספרים.

כיצד להתמודד עם חיפוש רשות המיסים במקום העבודה או בבית?

אנשי הרשויות עשויים להגיע לביקור פתע בביתך או במשרדך, ביום בהיר אחד ואתה עשוי להילקח לחקירה ללא כל התראה מוקדמת. כל אדם החשוד בביצוע עבירות מיסים, אף אם מדובר באיש עסקים ממולח, נמצא בעמדה פחותה אל מול החוקרים המיומנים. כדאי שתדע כי החוקרים ידעו איך להשיג יתרון משמעותי עליך, וכן ינצלו את חוסר בקיאותך בדינים ובחוקים תוך ניסיון לכרסם בזכויותיך. כיצד תוכל להתגונן?

- חשוב שתדע כי ללא צו חיפוש - לאיש אין שום סמכות לערוך בביתך או במשרדך חיפוש.
- במידה ואנשי הרשויות מחזיקים בצו חיפוש - מומלץ לקרוא אותו, שכן בו מופיעים ההסברים לחיפוש.
- יש לדעת כי חיפוש במחשבים מחייבים צו ספציפי לכך.
- לא ניתן לבצע חיפוש ללא שני עדים נוכחים במקום.
- על החוקר לערוך רשימה מפורטת של כלל החפצים והמסמכים שנתפסו. על הרשימה להיות ספציפית ויש לדרוש העתק ממנה.

טיפים חשובים שייסיעו לך להתמודד בחקירת רשות המיסים

לאחר החיפוש בביתך או במשרדך, ככל הנראה תילקח לחקירה. יש לזכור כי מטרת החוקרים היא לנצל את חוסר ניסיוןך ואת הלחץ שלך מפני הסיטואציה בכדי ליצור יתרון מעליך בהמשך ההליך. במידה ונלקחת לחקירה בגין עבירות מס זכור את הטיפים הבאים:

- חשוב לזכור כלל בסיסי ביותר - טרם תמסור גרסה לחוקרים עמוד על זכותך להיוועץ בהקדם עם עורך דין מומחה בעבירות מס. הדבר עשוי למנוע טעויות קריטיות בהמשך.
- הקפד כי דברייך יירשמו ובמידה ויש דבר כלשהו שאינך זוכר, אל תנסה להתאים או לסדר את גרסתך.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

□ במידה והחוקר שואל אותך שאלות על המסמכים - אל תענה עד שלא תסתכל על אותם מסמכים. הדגש בפני החוקרים כי עד שלא תראה את המסמכים אין באפשרותך לענות על השאלות. הסתכלות במסמך הרלוונטי עשויה לרענן את זיכרוןך וכך תוכל לתת תשובה מספקת וטובה יותר. במידה והמסמך לרעתך זכותך לשמור על זכות השתיקה.

□ במידה ואתה חש בחולשה או בעייפות אמור זאת לחוקרים ובקש שיפסיקו את החקירה.

□ זכור כי כל דבר שתאמר החוקר מתעד ורושם. הפרקליט שראה את ההודעה הכתובה הוא זה שמחליט אם להמשיך את ההליך נגדך.

□ זכור כי אף אחד לא חבר שלך, אפילו לא חשוד אחר ש"במקרה" הנך פוגש בשירותים. שמור על פיך וזכור כי שיחות עם חשודים אחרים או עם חוקרים נוספים אינן מקריות ועליך להיזהר מכל משמר ממלכודת הסמויים.

□ בסיום החקירה קרא היטב את הודעתך ושים לב כי כל דבר חשוב אכן נרשם. במידה וחסרים פרטים הדגש זאת בפני החוקר ואל תרפה עד שהדבר לא יתוקן.

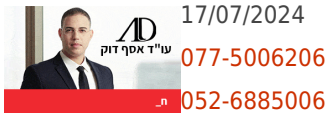
זכות השימוע במס הכנסה

עבירות שונות הקשורות לניהול הספרים עלולות להיות בתחום האזרחי ובתחום הפלילי כאחד, תלוי בהגדרתן ובחומרת העבירה. עליכם לדעת כי גם בעבירות כנגד רשויות המסים אתם זכאים לשימוע לפני המשפט כמתחייב בחוק. עו"ד אסף דוק מסביר על הליך השימוע במס הכנסה ומע"מ ותכליתו וכן כיצד ניתן להיערך אליו בהתאם במאמר הבא.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם חשד או אישום בעבירות מס

בכל מקרה של חשד או אישום בעבירות מס יש להיוועץ בעו"ד פלילי מנוסה. עם התנהלות נכונה, אפשר להימנע מהעמדה לדין פלילי ורשויות החוק יסתפקו בהעמדה לדין מנהלי ותשלום הקנס. ההתנהלות הנכונה במקרה זה חשובה מאוד לעתידכם ולהמשך פעילותכם העסקית.

היוועצות בעורך דין פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך המנהלי או הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירות מס, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטויות השונות ורשויות האכיפה, מתמחה בייצוג נישומים בעבירות מס ופועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיהם. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במגוונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל.

במידה וזומנת לחקירה במס הכנסה או שקיבלת הזמנה לדין בעבירות מס, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.